

ӨРТ УОТА ӨРӨКҮЙ БЭТИН, КӨРДҮГЭН КҮӨДҮЙ БЭТИН

Фекла ПАВЛОВА: «ЫЧЧАПЫТЫГАР — ЧЭЭЛЭЙ КҮӨХ ТЫАНЫ!»

Фекла Егоровна ПАВЛОВА Лесниктэн сабалаан Нам лесхоу-гар үлэни сылдыабын, сүүрбэттэн тахса сыл үлэлэтэн. Билигин ойууру туһанын инженерэбин.

Ойуур баайын — үүнэн турар маһы, отону, тэллэйи, көтөрү-сүүрри, булду-балыгы таба туһанын бу киһи-аймах доруобай, чэгиэн олово буолар. Маньк үтүө санааттан мин ойуур хаһаайыстыбатын үлэнигэ буоларга быһаарыммыгым. Кэлин уонча сылта дойдубут тугула уларытан маһы кэрдий аччаата. Урут сылта ортотунан 120-70-ча тыһ. куб. м. мас кэрдилэрэ. Онтон 2000 с. 32,1 тыһ. куб. м. мас кэрдиллинэ. 2001 с. 28,5 тыһ. куб. м. мас, 2002 с. 26,8 тыһ. куб. м. мас сууларьыллыбыта. Быйыл сыл агарыгар сүүрбэчэ тыһ. куб. маһы кэрдилэр.

Нам улууһа элбэх сага дьэилэринэн кырыкыда. Нам селотугар Даадар, Север-1, Север-2, Нэлэгэр, Ипподром дьэн ааттаах микрооройуоннар баар буоллулар. Дьон дьэилэнэн-уоттанан, олбуорданан-хаһааланан ололоруттан киһи үөрэр. Кэлин нэһиллээнньэ сылта 10-13 тыһ. куб. м. маһы бэйэтэн туһатыгар соҕуопкалыыр буолла. Ол курдук баай хара тыабыт билигини дьэилэнэн-уоттаан арчылыыр.

Улуус ойуурун саппааһа 63 мөл. куб. м. о.и. иннэлэх мас саппааһа 62,8 мөл. куб. м., сэбирдэхтэх маһа 700 тыһ. куб. м. Ойуурбут орто саһа 93 сыл. Мас сынатан Россия

Степан РЯЗАНСКОЙ: «АЙЫЛҔА ХАРЫСТАБЫЛА — СҮРҮН СОРУКПУТ»

Степан Александрович РЯЗАНСКОЙ 1980 с. лесхозка леснигинэн, 1984 сылтан ойуур маастарынан, онтон 1993 сылтан I Хомустаах лесничествотын лесничэйинэн үлэниир.

Ити сыллар усталарыгар ойууру нуормалаан туттарга уонна кураан сайыннарга буолар тыа баһаардарын умурооргарга үгүс үлэни толордум. Үлэлэбит кэмээр билиги тэрилтэбитигэр үгүс киһи үлэлээн ааста. Билиги лесничествобит куораттан чугас буолан сайыннары, кыһыннары мас кэрдилгитин уонна ойуурга уот барьыгын көрөргө улахан болоромго эрийдилэр. Кэлин уматык суоьунан хонтуруолга сылдыһы арыый да абыһаата. Урут да,

уонна Саха сирин правительствота олохтуур. Сыана 56% Саха сирин, 44% федерация бюджетыгар барар. Маһы туһанарга баһтаан билиэт атылаһыллыахтаах уонна Лесной кодекс сага олобуран 12 ый устата туһаныахха сөп. Маһа кэрдиллибит сир хайаан да ыраастаһахтаах. Билиги тыһыс климаттаах дойдубутугар ойуурбут бэйэтэ чөлүгөр түһэринэр. Ол да иһин мас кэрдээччи эдэр, үнүгэс

мастары харыстыахтаах, элбэх эриэхэлээх мастары хаалларан маһы кэрдий технологиятын тутуһуохтаах. Онов лесхоз үлэнигтэрэ сылын ахсын 600-800 гектар сиргэ ойуур үүнүүтүгэр көмөлөһөр үлэни ыытталлар. Оскуолаларга лесничестволар, күөх патруллар, волонтердар үлэлииллэр.

Быйыл саас «АйылҔа — мин алаһа дьэм» дьэн темага экологическай конференция буолбута. Манна лесхоз анал грамотатынан, бөлөһүнэн I Хомустаахтан тохсус кылаас үөрэнээччигэ Дальневосточнай Артур наһараадалааммыга. Бу өрүс сыл устата үлэлэбит үлэтэ республика үрдүктүк сыаналаммыта. Кэлин сэмэй ситиһилгитигэр билиги кыракый көмөбүт эмгэ баар дии саныбыт. Оскуолаларга айылҔаны үөрэттиһэн утумнаахтык дьарыктаналлар. Ордук үчүгэйдик Салбаан, Бөгүн, Үөдэй, I Хомустаах, Түбэ, Аппааны, Нам оскуолаларыгар үлэ барар.

Инникитин да биир санаанан ойуурбутун харыстаан көнөбөс ыччаппытыгар чэгиэн мастаах-оттоох сири-тыаны хаалларарга тулаһыыр эйгэбит чэчири сайдарыгар бары кыһаллыахтаахпыт.

Профессиональнай бырааһынньыгынан ойуур хаһаайыстыбатын ветераннарын Зверева В.И., Хабаров Я.К., Иванов И.Ф., Иванова З.Ф., Федоров Р.Н. эҕэрдэлибин, чэгиэн доруобуйаны, дьолу бағарабын.

билигин да билиэхэ сүрүн көмөлөһөөччүлэрбит сылгыһыттар уонна түүлээхситтэр этилэр. Ити дьоннорбут уларыта турар буоланнар көмөлөрө лаппа абыһаата. Кэлин сылларга ойуур улахан баһаардара буолан ойуурбут улаханньк эмсэҕэлэтэ. Инньэ гынан билигин сүрүннээн маскэрдэр тэрилтэлэрбит Таастаах сиригэр Горнай улуунун быһыыгар кэрдэр буолдулар. Тутуу маһа лаппа кыһынна. Мин пенсияҕа тахсыбытым алта сылбуолла. Билигин икки уолу соьуруу үөрэттэрэ сылдыабын. Ити дьонум үөрэхтэрин бүтэрэн үлэли кэллэхтэринэ, сынньанар быһааннаахпын. Улахан уолум лесхоз үөрэбин бүтэрэн үлэли сылдыар. Сөбүлээтэвинэ туйах хатарар киһилээхпин. Улахан правительственай наһараада энгин суох, Саха сирин ойуурун управлениетин, улуус дьаһалтатын, лесхоз грамоталара, махтал суруктара үгүстэр.

Кэлин иһэр ойуур хаһаайыстыбатын бырааһынньыгынан биригэ үлэлир лесхоһум коллективын иттигит-истинник эҕэрдэлибин! Төрөөбүт айылҔабытын харыстырыгытынан кыэн туттун.

Герасим СИВЦЕВ: «ИДЭБИТ — ТЫАНЫ АРАҢАЧЧЫЛААҤЫН»

Герасим Дмитриевич СИВЦЕВ орто оскуола кэһиниттэн, Советская Армияҕа сулуспалаан баран, 1976-78 сс. I Хомустаах лесничествотыгар леснигинэн үлэтин биографиятын сабалаабыта. Красноярскай кыраай Двиногорскайдаағы ойуур хаһаайыстыбатын техникумугар үөрэнэ барбыта. Итини 1981 сыллаахха бүтэрэн баран үргүлдү Красноярскайдаағы технологическай институт ойуур хаһаайыстыбатыгар факультетыгар кэтэхтэн үөрэнэ кирбитэ уонна 1985 сыллаахха бүтэрбитэ. 1999 сылтан Нам лесхоһун кылаабынай лесничэйинэн үлэниир.

— Билиги көрүүбүтүгэр-харайыбытыгар, диир Герасим Дмитриевич, барыта 931106 гектар сир киирсэр, ол иһигэр ойуура 849422 га буолар. Бачча кыэн сири көрөн истэн, араҥаччылаан, буюбүйдээн көрөргө баара-суога 34 киһи буолан үлэлибит. Лесхозпут Нам уонна I Хомустаах лесничестволарыгар арахсар. Ити иһигэр хас биир-

нах хонтуруолга туталлар. Маны тэҥинэн лесхозпуттар араас көмө сулууспалар, техническай үлэнигтэр бааллар.

Ааспыт кыһын хаар сөҕүүтэ кыра буолан уонна күнү-дьылы билгэлээччилэр таайыттарын курдук сааскы, сайынгы ыйдарга курааны билгэлээннэр ойуур баһаарын утары үлэни хайа да дьыллааһар эрдэтэн сабалаабыһыт. Ол курдук Нам улуунун территориятыгар баар мас кэрдэн туһанар тэрилгэлэри, биридилээн дьону кытта ойуурга баһаартан сэрэхтэх буолуу быраабылаларын булгуччулаахтык тутуһалларын ирдээбиһит, итиннэ олохтоох нэһиликтэр дьаһалталаарын кытта мистэтигэр ойуур баһаарын утары охсуһар техникалардаах эһэрээттигэр тэрийдэргэ үлэлэспит. Итигэрэ улуус дьаһалтата улахан сабыдыллааһын бэлиэтир наада. Кэлин өйөбүлүнэн уонна туруорсуутунан баһаартан сэрэхтэх буолууга көккэ дьаһаллар улуус баһылыгынан таһаарылыбытыра.

Быйыл ыам ыйын 9 күнүттэн

балабан ыйын 9 күнүгэр диири улууспут территориятыгар ойуур 22 баһаара бэлиэтэннэ уонна итигэри уодьуганнаан умулуннары ситиһилиннэ. Быйыл сайын уопсайа 1275 гектар иэннээх сир умайда, ол иһигэр ойуура — 527 га. Маны харчытыгар таһаардахха 3 мөл. 27 тыһ. солк. тэҥнэһэр. Итинтэн Нам лесхоһун үлэнигтэрин тэрийдилэринэн 1 мөл. 665,5 тыһ. солк. араас үлэ ыыгылына. Итинтэн ордуга, 1 мөл. 362 тыһ. солк. Дьокуускайдаағы авиабаза үлэтэ буолар. Хомойуох иһин быйыл Россия элбэх регионнарыгар ойуур баһаардара уонна айылҔа араас содуллара элбэхтик тахсаннар билиги ыыттарбыт үлэлэрибитигэр төлөбүр тутатына төлөнө илик.

Билиги тэрилтэбит коллектив аһардас сайынгы эр өттүгэр үлэлииллэр уонна дьыл атын өттүгэр быар куустан ололор курдук үгүстэр саныыллара отой сыһа. Лесхоз үлэнигтэринэн араас өрүттэх үлэ утумнаахтык ыытыллар: дэлээнэ быһыыга, ойуурга са-

Анатолий СОФРОНОВ: «ШЕЛКОПРЯД 2000 ГА ОЙУУРБУТУН КУРААНАХТААТА»

Анатолий Никонович СОФРОНОВ — Намнаағы лесничество лесничэйэ 1971 сыл балабан ыйыттан үлэниир. 1971 сыллаахха Дьокуускайдаағы тыа хаһаайыстыбанай техникум лесной отделениятын бүтэрбитэ.

— Нам лесничествота 458946 гектардаах иэни хабар, ол 4 техучастакка араарыллан турар. Техучастактар 10 обходтаахтар. Нуорма быһыытынан ойуур 4 маастара, 10 лесник көрүлдьүктэх, ол эһэри Россия кыэн иэнигэр буоларын курдук, сарбыһынан сибээстэн 2 чаастар, 6 лесник үлэлииллэр. Онов биэр лесниккэ ортотунан 76 тыһ. галаах ойуур фондата тиксэр. Штат тийбэтэ улуус ойуурдарын хонтуруоллааһына уонна араҥаччылааһына лесничество үлэтин уустугурдар. Ойуур үлэнигтэрэ улуус баайын (тыатын) харыстааһын кэһэ туһунан дьарыктаналары? Кэһилэргэ ширпотребка, отону, тэллэйи, эмтэх оттору хомуйууга, оттоһунна, сага

дьыллаағы харыйаны бөлэмнээһингэ, маһы санитарнай кэрдигэ уонна ойуур хаһаайыстыбанай үлэлэрин 7 көрүһүнэриттэн ордуктарын толорууга былаан тирдиллэр, бу барыта кылгас сайынгы кэмгэ толорулар. Билиги үлэбит сүрүн түбүтэ — бу маһы уоран кэрдийин, ойуур баһаардарын утары охсуһуу. Кэһники сылларга олус кутталлаах үөн — сибиир шелкопряд буулаата.

Кэтээн көрүүнэн лесничество улахан аһара шелкопрядынан сулуунна, сүрүн «көрдүгэннэр» 2000-2002 сылларга Көбөкөҥгө (Тарабана чагдатыгар) уонна Түбөҕө (Урун Күөл оройуонугар) бэлиэтэниилэр. Химическай средстволар сыаналара ыараханьнан 2001-2002 сылларга обработка ыытыллыбата. Лесничествота сулуулубут ойуур иэнэ 2000 кэригэ га. 2003 сыла күн-дьыл усулуобуйатыттан үөн үөскээһинин актыбыһаһа намыраата. Сүрүн «көрдүгэн» Урун Күөл оройуонугар баар. Шелкопряд сайдыгытын инкубационнай кэмэ 3-4 сыл, онов 2004-2005 сылларга туһунуран үөскүүрү күүтүллэр. Түбэлтэнэн туһанан айылҔаны таптаа ччылартан сибирскэй шелкопряд буулаа-

бытын биллэригэ государственай ойуур харыстабылыгар биллэрэгитигэр көрдөһөбүт.

Аны ойуур баһаардарын туһунан. 2002 сыла Нам лесничествотугар 6940 га иэнгэ 18 уот турууга бэлиэтэннэ уонна суох онгоһулунна. Быйыл 285 га иэнгэ 16 баһаар таһыста. Сир аһынаағы көрдүгөннөртөн биир баһаар хас да төгүл сага турбут уот курдук регистрацияланар. Ордук чуолан быйыл Уот туруутун сүрүн биричинэтэ — өртөөһүнтэн. Кэһсэһигэ, хаһыакка уонна телевидение өртөөһүн боьуулааһын туһунан сэрэтэр үлэ куруутун ыытылларын үрдүнэн хатылана турааа комолтолоох.

Түбө, Хатырык дьаһалтала ойуур баһаардарын умуроорууга дьоһуннаах көмөнү онороллорун бэлиэтир наада. Модуттаағы обход мобилизацияламьыт үлэнигтэрэ чугас ыалларыгар ойуур уотун умуроорууга көмөлөрүн иһин махталбытын биллэрбит. Быйыл билиги лесникпит Мухин Дмитрий Захарович ыарахаттары көрүстэ, ол эһэри бэйэтин эбээһинэстэрин чиэстээхтик толордо. Улуус ойуурун баайын кэлэр көлүөнэлэргэ чөлүнэн хаалдырыга ситиһиллэх үлэтин иһин Д. З. Мухинга улаханньк махтанабыт. Намнаағы лесничество коллективын аатыттан бырааһынньыгынан эҕэрдэлибит уонна ойуур харыстабылын, айылҔа харыстабылын инспекциятын, «Энсиэлли» хаһыат редакциятын коллективтарыгар, экологическай милиция үлэнигтэригэр Зырянов Дмитрий Афанасевичка, Винокуров Иван Маевичка махтанабыт.

Балаһаны Г.ЭВЕРСТОВ, И. СИВЦЕВ бэлэмнээтилэр

ИҢИРЭХ ТЫЛЛАР

Ытыктыр, убаастыр ытык-мааны эдьийбитин, ийэбин, балтыбын, педагогическай үлэ уонна тыыл ветеранын, Хамафаттатаагы детдомга, Таастаахха, Аппааныга, Хатырыкка, Хамафаттага итэччинэн, пионербаһаатайынан, саха тылын учууталынан, Нам оройуонун үөрэжин салаатыгар инспекторынан, методийынан, Намнаагы педучилищега саха тылын учууталынан, иитэччинэн үлэлиир кэмнэригэр оскуола оролоругар «Маннайгы кыымнар», педучилищега «Даадар кыымнара» литературнай куруһуокка төрөөбүт тыл абыллар уһууан Сахабыт сиригэр үлэлиир, олоор улуустарыгар биллэр-көстөр Юрий Потапов-Саргы, Петр I, Петр II Слещовтар, Степан Овчинников, Николай Рыкунов, Павел Харитонов, Василий Майский, Валерий Данилов, Николай Дьяконов, Николай Егоров, Калистрат Еремеев, Владимир Федоров, Родион Еремеев, Петр Тимофеев, Николай Курилов уо.д.а. курдук куруук сыгыты сыһаабат бөрүөлээх ыччаттары айар ылыыкка үктэнэрбит талааннаах учуутал **КЛАВДИЯ ПЕТРОВНА ЯКОВЛЕВАНЫ** 75 саакын томточу туолбут көрө-балиэ күнүнүнэн долгуйан турарыт итиитик-истинник эвэрдэлибит!

Күндү киһити, баҕарабыт чэгин-чэбдик доруобуйаны, саас баттаата дин санааны түһэрбэккэ, куруук үөрэ-көтө сылдьаргар. Истин сыһыанын, сүбөн-амаан, уураабат кыһамныын иһин махталбытын тиэрдэбит.

Эвэрдэни кытта бары Коллашниковтар, Емельяновтар, Петровтар, Талланнар, уолуг Ньургун

Считать недействительным утерянный паспорт, выданный 17 мая 2000 г. на имя Колесова Василия Васильевича.

Намнаагы ГАИ-нан 1998 сыл муус устар 21 күнүгэр Матвеев Петр Матвеевич аатыгар бэрйилибит водителскай да-стабырыанна, УАЗ массына техпаспора сүппүттэринэн дьингэ суогунаан аарыллаллар.

Емельянова Светлана Георгиевна аатыгар 2000 с. ахсын-ны ый 13 к. бэрйилибит 9801 236581 №-дээх паспорт сүппүтүнэн дьингэ суогунаан аарыллар.

Считать недействительным утерянный паспорт с № 090050 9800 от 12.02.2001 г., выданный Намским РОВД на имя Сивцевой Нюргуны Васильевны.

Мин аҕабынан киэн туттан туран, кини олохун, үлэтин, дьарыгын туһунан өлөрбөр, бар дьоммор сырдатыахпын, кэпсизхпим баҕарабын. Замытан Терентий Иванович — Саха АССР но-руотун хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ, РСФСР үтүөлээх экономийа, Нам улуунун Ытык киһитэ бу Орто дойдуттан барбыта 40 хонугун туолла.

1925 с. ахсынны 6 к. бы-лыргыга Мурчуку нэһилигэр Өлүөнэ өрүс Сэдэнэ Арыытын содуруу уһугун Собуон дин сиригэр саах сыбахтаах, муус түнүктээх саха балаҕаныгар көмүлүк оһох сырдыгар буор муостага тэлгэтиллибит күөх от үрдүгэр күн сырдыгын көрбүтүн туһунан ийэлээх аҕата кэпсизиллэрэ үһү. Оно ахсынны аам-даам тымныы-тыгар кинини үөрэв суох саха «баабыскаһыт» эмээхсинэ илиитигэр түһэрэн ылбыт. Аҕата саҕа быыбардаммыт Сэбиэккэ илдьэн туһуу доку-муон ылаары сырыттабына, хос эһэтэ Туһалыыр оҕонь-ор Соловьев Хабырыстыын өрүсүһүн, Сэбиэскэй былаас-тан саҕа сылдьар аҕабыт Иннокентий Винокуровка сүрэхтэспиттэр. «Тэрэнтэй дин буоллун» — диэбит.

1933 с. аҕатын комсомол путевокатынан Хаҕаласка таас чоҕахтатыгар дэлби тэптэрээччинэн ыһыптытар. Аҕатын олус таптырыттан сайын Мохсоҕоллоох сайылы-гар олоорон сатыы Хаҕаласка сүөһү ылдыгынан күрээн ха-албыт. Быһата 8-10 көс буо-дуо дин кэпсирэ. Аҕабын быһа астаран, саппыктын чөгөчөк көндөүгүр хааллар-быт. Сайылыкка кинини сүтэ-

КЭРИЭСТЭБИЛ

рэн аймаалдан бөрү үһү. Үс күн көрдөөн баран, аҕатыгар баа-рыш истэн, дээ уоскуйбуттар. Иккис кыһыннарыгар Үөдэйгэ кыстыыларыгар арыс саастааҕа. Оскуолаҕа оһону тоһуһуттан ыллаллар. Күһүн оҕолору кытта меник-тин сылдьан, оскуолаҕа бар-сан кылааска кирибит. Күн аайы барсар. Оҕолору кытта ааҕа, ахсааны тэнгэ суоттуу үөрэммит. Учуутал кирирдэ-инэ, оҕолор паарта аныгар сыһыаран кэбиһэллэр. Уонча күн сылдыбытын көннө, учуутал Свинобоев Игнатий Игнатьевич таба көрөн, кы-лаастан таһаараары гыммы-тын оҕолор:

— Таһаарыма, үөрэннин ээ, ааҕар, суоттуур, — дин көмүскээбиттэр. Киһэ учуу-тал аҕатыттан көңүллэспит. Онтон ыла үөрэнээчи.

1942 с. аҕатын военкомак-ка ыһыран, комиссиялаан, до-руобуйатынан сыһыан, сэри-игэ ыһпакка, Булунҕа үлэ фронтугар кэргэттэрин илдьэ барарыгар дьаһайыттар. Борохуотунан 15 суукка ай-аннаан, туга да суох кураа-нах кумааха түһэрбиттэр. Киһилэри кытта тыһынча-нан көһөрүллүбүттэр (лито-вейтар, финнэр, немецтэр, еврейдэр уо.д.а.) бааллара.

Күһүн Тиит Арыыга сэт-тис кылаастан үөрэнэн, 1944 с. бүтэрибит. Күһүн байыан-най комиссия строевойга до-руобуйатынан сөбө суох дин быһааран, оройуоннаагы ми-лиция отделеьгар көһөрүллүбүттэри учуотту-ур дьыаланы бэрйээччи-статистыһыан үлэв ыллаллар.

БУЛЧУТТАРГА ИНФОРМАЦИЯ

Аны аҕыйах хонугунан куобагы бултааһын көңүл саҕала-нар. Итинэн сибээстэн улуус булчуттарын истилэригэр бул-тааһын лицензияларын сыаналарын билсэ улуустаагы бул-чуттар уонна балыксыттар обществоларын председател А.И. Ноговицыны кытта көрсөн кэпсэттибит. Онуоха Алек-сей Ильич манньк сибидиэннэлэри биэрэ.

— Куобах булдуун болдьоон кэмизгар булчут агардас ку-обаха эрэ 19 солкуобайдаах лицензияны ылар, — диир кини. Оттон мас көтөрүгэр лицензиялар сыаналара араастар. Хо-лобуур, уларга 56 солк., куртуйахха 32 солк., бочугурааска 16 солк., куруппааскыга 16 солк. төлөнүөхтээх. Маныаха бул-чуттар бири болдойохтарын наада: **билигин мас көтөрүн көңүл саҕалана илик. Онон буруйга-сэмэв, ыстараапка тар-дылла сылдьыахтарын сөп.**

Итини тэнгэ сиргэ-уокка сылдыбы бары сиэрин-туомун, ирдэнэр быраабылалары тутуһан сылдьалларыгар, уту-күөһү сэрэнэлэригэр, сааны-саби сэрэхтээхтик илдьэ сылды-алларыгар баарыам этэ. Байанайдаах буолун, бар дьонум! — дининэн Алексей Ильич кылгас кэпсэтин түмүктүүр.

Виһиги информ.

МАХТАНАБЫТ

Быраапыт Леонтьев Вячеслав Васильевич соһуччу өлөн, биһиги ыар кутурбаммытын тэнгэ үллэстибит хонтуорам үлэ-хитэригэр «Эрэл» УПК Надежда Егоровна, Михаил Ми-хайловичка, Мария Степановна уонна бары үлэһиттэргэ, Аппааны баһылыга Слещов Юрий Иннокентьевичка, кини дьиз кэргэннэригэр уонна ыаллы олоор Макаров Руслан Павловичка эһиэхэ итин-истин махтал буоллун. Үтүө тыл-бытын тиэрдэбит, баҕарабыт эһиэхэ кытаанах доруобуйаны, үлэһитигэр үрдүк ситиһилэри, уһун дьоллоох ологу.

Махталы кытта Булчуттэн ийэтэ, Курорттан Сергеевтар, Филипповтар дьиз кэргэттэрэ, Павловский-тан балта, эдьийдэрэ, кутуөттэрэ, быраата

«Москвич» 2140 м массынаҕа передача коробкатын толору комплеьын, глушителя тылыбытыт. **Тел. 21-4-24, кизһэтин**

ЗИЛ-131 кап. өрөмүөн кэнниттэн, Т-25 трактор, ско-ростной косилка, ат мунһара, 4 саастаах баайтаһын ынах атыыланааллар.

Билсэр аадырыс: Ст. Платонова, 34.

Оно үлэли сылдьан комсомолга кирибитэ. Сэрии бүһүтүн кэннэ, Дьокуускайга куорат хоту өттүгэр учас-тковай инспектордаабыта.

Аҕабыт статистикаҕа 1946 сылтан 1986 сылга диэ-ри рядовой статистиктан на-чальникка диэри үүнэн нору-отугар сулууспалаабыта. Эл-бэх правительственной на-рараадаларынан бөлиэтэм-митэ. 1978 с. Саха АССР но-руотун хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ, 1982 с. РСФСР үтүөлээх экономийа, 1987 с. Нам улуунун Ытык киһитэ.

Аҕабыт уонна ийэбит Его-рова Александра Григорьев-на, кооперация туйуона биһи-гини, оҕолорун Иваны, ми-игин уонна Лены кыра эрдэспиттэн чииһинэй, үлэ-һит, дьон тутугар кыһанарга такайыттар, бэйэ интэри-һинэн салайтарар тутах дин үөрэтэллэрэ. Тулабытыгар

бэрээдэктээх, үтүө суобаста-ах табаарыстарданы, оч-чор эһиги үлэҕү сыаналаны, өйдөнүө дин субэлииллэрэ. Аҕабыт эппит тылыгар ту-румуу, толорууга ураты-лааҕа. Вэйтигэр уонна атыт-тарга кытаанах ирдэбиллээҕэ.

Эдэр сааһыттан айар үлэ-нэн дьарыктаммыта. Кини журнaлист да, суруйааччы да буолбатах. Ол эрээри бар дьо-нугар, кэчээри ыччаттарга тус бэйэтин патриотическай дууһатынан, өйүнэн-санаа-тынан 30-тан тахса сыл дой-дутун былыргыттан билингэ дьылы экономическай уонна социальнай, културунай сайдыытын дьянардаяхтык үөрэтэн, 1991 с. «Энсиэли хо-чотугар» дин бастагы кини-гэтин бачээтэспитэ.

— Айылга оҕото, үлэ ки-һитэ доруобуйатын көрүнүөхтээх, сыһыныах-таах, — диэрэ аҕабыт. Ыраас салгыһынан тыһыан, сөтүөлэ-эн, бултаан-алтаан, сэниэ, күүс ыларын сөбүлүүрө.

Кыра эрдэспиттэн бул-ка угууан, айылданы тапты-ырга, харыстыырга, кинини кытта киһили кэпсэтэргэ, сиэри-туому тутуһарга үөрэспитэ. Биһиги хантан ха-аннаахпытын, кимтэн киин-нээхпитин кырдыаастартан ыйгыталаһан, архыып маты-рыяалыгар ологуран, «Кэс-тыл» дин кинигэни бачээккэ бэлэмнээбитэ.

Күндү киһити 78 сааһы-гар үктэнэн баран, Күн сирит-тэн барда. Кинини доһо-сэрг-гэтэ, аймактара, оҕолоро, си-эньэрэ хаһан да умнуохпут, сындык аатын түһэн биэри-эхпит суоҕа.

Уола Андрей ЗАМЯТИН

БИЛАЭРИИЛЭР РЕКЛАМА

Тыа хаһаайыстыбатын министерствотын курсовой ком-бинага алтыһыны ыйга биһиги улууска нэһиликтэринэн трак-тористар курстарын аһан үлэлэтэр.

Бағалахтар нэһилиэк дьаһалталарыгар суруттарыр. *Улуус дьаһалтата*

Суһаллык кыра гараж көндөйүн тутар дьонго наадыа-бын. Матырыяала 15 см. буруус. **Билсэр тел. :21-2-34, 22-2-76.**

56 размердаах саҕа мутоновой согу 9500 солк. атыылы-бын. **Билсэр тел. 21-6-83.**

Продаю а/м «Жигули» ВАЗ-2106 2002 г. выпуска. **Куплю лафет или кругляк. Обр. после 19 ч. 00 м. по тел. 21-4-91.**

Продаю новую ондатровую шубу, недорого. **Тел. 26-1-06.**

Продается приватизированная 3-хкомнатная квар-тира с газом, телефоном, приусадебным участком. **Срочно требуется бригада опытных плотников. Обр. по адресу: с. Намцы, ул. Конда-Крест, 21.**

<p>Таптыыр ийэбит, эбэбит, хос эба-бит тыыл, үлэ ветерана ПЕТРОВА Ефросинья Касьяновна б.д. балабан ыйын 17 күнүгэр 77 са-аһыгар уһун ыарахан ыарыттан өлбүтүн аймахтарытыгар, билэр дьоммутугар динирик курутууан туран иһитинэрэбит. Кыргытара, уолатара, кутуөттэрэ, киһиттэрэ, сиэннэрэ, хос сиэннэрэ</p>	<p>Эдьийбитигэр, кини ололоругар, сиэннэригэр таптыыр кэргэнэ, аҕала-ра, эһэлэрэ ЗАХАРОВ Петр Петрович хомотолоохтук күн сириттэн барбы-тынан динирик кутурбаммытын тиэр-дэбит. Чугас аймактара</p>
<p>Нам улуунун үөрэжин управлени-ета, профсоюз улускома 2 №-дээх орто оскуоланы учууталыгар Кутуко-ва Клара Степановнага, кэргэннэр Андрей Андреевич Парниковка тап-таллаах уоллара земельнай комитет специалиһа ПАРНИКОВ Андрей Андреевич хомотолоохтук өлбүтүнэн динирик кутурбаммын тиэрдэллэр.</p>	<p>Намская первичная организация Всероссийского общества слепых выражает глубокое соболезнование родным и близким в связи с кончи-ной после продолжительной болез-ни НАЗАРОВА Анастасия Игнатьевна.</p>
<p>«Хатыҕчаана» детсад коллектива уруук үлэһитигэр Варламова Галина Константиновнага тапталлаах ийэлэ-ра, эбэлэрэ ЗАРОВНЯЕВА Гликерия Егоровна күн сириттэн арахсытынан динирик кутурбаммын биллэрэр.</p>	<p>Күндүк саньыр эдьийбит Хаты-рык олохтоо, II группалаах инбалиит БАРАШКОВА Матрена Гаврильевна б.д. балабан ыйын 15 күнүгэр өлбүтүн аймах-билэ дьоммутугар динирик курутууан туран иһитинэрэбит. Балта Альбина уонна кини ололоро</p>
<p>Бетүгнээси аймахтарытыгар На-таша, Михаил Софроновтарга уонна ололоругар Лариска, Гошага кинилэр эһэлэрэ, аҕалара сэрии ветерана СОФРОНОВ Илларион Николаевич уһун ыарыттан өлбүтүнэн динирик кутурбаммытын тиэрдэбит. Намтан, Дьокуускайтан, Нерюнриттан Софроновтар, уонна Эверстовтар</p>	<p>Хатырык нэһилигин дьаһалтата «Чачир» инбалииттар обществолара, Хатырык олохтоо, БАРАШКОВА Матрена Гаврильевна ыарахан ыарыттан өлбүтүнэн бич-рэгэ төрөөбүт балтыгар Барашкова Аль-бина Гаврильевнага, чугас аймахтары-гар динирик кутурбаммын тиэрдэллэр.</p>
<p>Күндү аҕабыт, эбэбит, хос эбэбит үлэ, тыыл ветерана БОЧКАРЕВ Дмитрий Егорович б.д. балабан ыйын 17 күнүгэр уһун ыарахан ыарыттан олохтон туораа-бытын бары аймахтарыгар, табаары-старыгар динирик кутурбаммын иһи-тинэрэбит. Оҕолоро, сиэннэрэ, хос сиэннэрэ уонна Николай Семенович</p>	<p>Убаастыр аймахтыгыгар Бараш-кова Альбина Гаврильевнага уонна кини ололоругар тапталлаах эдьий-дэрэ БАРАШКОВА Матрена Гаврильевна эмискэ ылдьан өлбүтүнэн динирик кутурбаммын тиэрдэбит. Модуттан, Намтан, Дьокуускайтан Чирковтар</p>
<p>Убаастыр убайыт, таайыт Нам селотун олохтоо, үлэ, тыыл вете-рана БОЧКАРЕВ Дмитрий Егорович уһун ыарахан ыарыттан өлбүтүнэн ололоругар, сиэннэригэр динирик ку-турбаммын тиэрдэбит. Бочкареваттар, Слещовтар, Ядрихискайдар</p>	<p>«Хатыҕчаана» детсад коллектива Винокуровка Түрүр Егоровнага таптал-лаах ийэлэрэ, эбэлэрэ ОХЛОПКОВА Екатерина Петровна эмискэ ылдьан өлбүтүнэн динирик кутурбаммын тиэрдэр.</p>
<p>«Нам улууһа» муниципальнай тэ-рээтин дьаһалтата, улуус мунһаба, улуустаагы ветераннар сөбүстэттэрэ тыыл, үлэ ветерана «Якутгель-холбоһук Намнаагы сыагар элбэх сылларга үрдүк таһаарылаахтык үлэ-лээбит БОЧКАРЕВ Дмитрий Егорович уһун ыарахан ыарыттан өлбүтүнэн кини чугас дьонноругар динирик ку-турбаммын тиэрдэбит. Администрация</p>	<p>Тапталлаах уолум СИВЦЕВ Миша эдэр сааһыгар ыарахан ыарыттан күн сириттэн барытынан бары аймахтарытыгар, табаарыстарыгар динирик курутууан туран иһитин-эрэбин. Ийэтэ</p>
<p>Биригэ үөрэнэр табаарыспыт СИВЦЕВ Миша уһун ыарахан ыарыттан өлбүтүнэн динирик кутурбаммын тиэрдэбит. Эбэтэ, убайдара, эдьийдэрэ, бырааттара, балыстара саҕастара, кутуөттэ, Сивцевтэр</p>	<p>Күндү балтыбытыгар Сивцева Мари-я Ивановнага кини таптыыр уола, сизммит, быраапыт СИВЦЕВ Миша уһун ыарахан ыарыттан өлбүтүнэн динирик кутурбаммын тиэрдэбит. Администрация, профком Намского районного суда и Намского судебного участка № 21 выражает глубокое соболезнование секретарю судебного заседания Мирowego суда Сивцевой Марии Ивановне в связи кончиной после тяжелой болез-ни горячо любимого сына, ученика 11 класса Намской политехнической средней школы № 1 СИВЦЕВА Миши.</p>
<p>Уһунуук ыалдьан күн сириттэн туора-абытыгар ийэтигэр Мария Ивановна Сивцевага, эбэтигэр динирик кутурбам-мытын тиэрдэбит. Нам 1 №-дээх орто политехнической оскуоланын 11 «в» кыл. үөрэнээччилэрэ, төрөппүттэрэ, кыл. салайааччыта А.И. Аргунова</p>	<p>Убаастыр дьуөгэбитигэр Сивце-ва Мария Ивановнага тапталлаах уола, оҕото СИВЦЕВ Миша уһун ыарахан ыарыттан ылдьан өлбүтүгэр динирик кутурбаммын ти-эрдэбит. Дьуөгөлэрэ Лина, Анжелика, Шура, Тина Муся</p>
<p>Нам 1 №-дээх орто политехничес-кай оскуола 11 «в» кылаһыан үөрэн-ээччигэ СИВЦЕВ Михаил уһун ыарахан ыарыттан өлбүтүнэн ийэтигэр, эбэтигэр, чугас дьонугар, та-баарыстарыгар динирик кутурбаммы-тын тиэрдэбит. НСОПШ-1 подколлектива, профкома</p>	<p>Биригэ үөрэммит дьуөгэбитигэр, дьорбурдугар, үөрэппит ололоругар Сивцева М.И. таптыыр уола СИВЦЕВ Миша уһун ыарахан ыарыттан өлбүтүнэн динирик кутурбаммын биллэрэбит. Кылаһын салайааччылара Бубкина В.Г., Петрова М.А., 1984 с. бүтэрибит бары оҕолор</p>

Редактор э.т. И.Е. СИВЦЕВ
ОТДЕЛЛАР: информация, сурук, төрүт культура, — 21496; ; бухгалтерия — 21332; факс — 21332; «НАМ» ТРК — 21632; иллюстрация уонна реклама (секретариат), редакционной издательской система — 21141

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительства, «Нам улуунун «Энсиэли» хаһыат редакцията» государственной учреждение. Маассабай информация средстволарын туһунан РФ Сокуоннарын тугуууну хонтуруоллуур уонна регистрациялыыр РФ бачээккэ Госкомитетин СР региональной управлениетыгар 2003 с. бэс ыйын 20 күнүгэр регистрацияламмыт нүмэрэ — **ПИ №19-0428.**

Сурукка ааккытын-суолгутун, үлэтигин, дьуөгүт аадырыһын чопчу ыйыҕ. Редакцияҕакири-бит суруктар төһөрүллүбөттөр. *Автор этэрэ хаһыат санаатынын мэлдьи биир буолбат.*

“ЭНСИЭЛИ” - Нам улуунун хаһыата.
678380, Саха Республикага, Нам с., Заложной уул. 4.
E-mail: editor@namtsy.sakha.ru

Талылына уонна тагылына «Энсиэли» хаһыат редакционной-издательской ситимигэр. Хаһыат Дьокуускайга «Сахаполиграфиздат» НИПК бачээтэтин, Орджоникидзе уул. 38. Формата А3. Кээмэйэ 1,0 бачээт. лис. **Көңүл сыананан атыыланар**
Индекс — 54889. Тиража — 971
 Бачээк илии баттанна — 12:00 ч. 17.09.2003
 Сакааһын №-рэ — 113